

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

Landmænd, som ønsker saadan Kredit, ikke gyldigt kan fraskrive sig denne Ret. I et enkelt Tilfælde har en Landmand gjort dette, og det betyder naturligvis anseelige Vanskeligheder for den paagældende Kreditor. Det foreslaas derfor nu i det foreliggende Lovforslag, at det ikke kan lade sig gøre i Fremtiden.

Jeg skal tillade mig at anbefale ogsaa dette Lovforslag til en hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Formanden: Jeg gør opmærksom paa, at det første af de af Ministeren for Landbrug og Fiskeri nu fremsatte Lovforslag vil komme til første Behandling i Tingets Møde i Morgen Formiddag Kl. 10, hvis Tinget dertil maatte give sit Samtykke.

Jeg giver dernæst Ordet til den højtærede Socialminister, for at han kan faa Lejlighed til at fremsætte det anmeldte Lovforslag.

Socialministeren (*Ludvig Christensen*):

Jeg har herved den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om midlertidigt Tillæg m. v. til Alders- og Invalidere-nydere.*

Som det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, hviler det paa en Indstilling, Ministeriet har modtaget fra Udvalget vedrørende Socialreformen. Da dette Udvalg samledes i September for at overveje forskellige almindelige Spørgsmaal vedrørende Sociallovgivningen, bad Ministeriet Udvalget om at følge den foreliggende ekstraordinære Situation med Hensyn til, om det skulde være nødvendigt at træffe særlige Forholdsregler for at betrygge Alders- og Invalidere-nydere. Udvalget koncentrerede da i første Række sin Opmærksomhed paa Brændselsspørgsmaalet, der i de Dage var særlig aktuelt, og paa Udvalgets Opfordring udsendte Ministeriet den 28. September et Cirkulære med Spørgeskemaer til Kommunerne for at faa oplyst, hvordan man sikrede de gamle og Invaliderne det fornødne Brændsel. Man henviste her til, at det i mange Kommuner har været et Led i Forsorgen for Rentenyderne, at Kommunen stillede Brændsel til Raadighed for disse, navnlig saaledes at Rentenyderne i Form af et personligt Tillæg til Renten kunde faa Brændselet af Kommunen, enten gratis eller til en overkommelig Pris.

Det Materiale, Ministeriet modtog som Svar paa Spørgeskemaerne, viste, at der i Fjor var blevet sikret Rentenyderne Brændsel i meget stort Omfang, nemlig i Hoved-

stadskommunerne, de fleste Købstæder og i ca. 800 af de 1300 Landkommuner, og at der ogsaa i Aar er udfoldet store Bestræbelser for, at de gamle og Invaliderne kan faa tilstrækkeligt Brændsel; herom skal jeg henvise til Udvalgets Skrivelse, der er aftrykt i Bemærkningerne. Men selv om Kommunerne ogsaa i Aar gør, hvad de kan, for at sikre Rentenyderne Brændsel, vil Opgaven ikke kunne løses inden for den gældende Lovgivnings Rammer, navnlig fordi Brændselspriserne er steget saa betydeligt.

Udvalget har derfor foreslaaet — og Ministeriet har tiltraadt dette Forslag —, at der i Vinter stilles flere Penge til Raadighed til Løsningen af denne særlige Opgave, og man har ment, at det bør gøres paa den Maade, at man for indeværende Finansaar forhøjer Maksimumsgrænsen efter Folkeforsikringslovens § 40, Stk. 5, for det Beløb, Kommunerne kan anvende til personlige Tillæg, fra 7½ pCt. til 10 pCt. af Grundbeløbene af de i forrige Finansaar i Kommunen udbetalte Renter. I øvrigt bør saa den nærmere Ordning af Brændselsforsyningen overlades til de enkelte Kommunes eget Skøn. Nogle Kommuner, som allerede har ydet tilstrækkelig Brændselshjælp, behøver da ikke at foretage yderligere, andre som f. Eks. Københavns Kommune, der har ydet Brændsel til alle Aldersrentenydere og til nogle Invalidere-nydere, kan supplere Hjælpen, og atter andre, som ikke har haft de tilstrækkelige Midler til Raadighed, faar nu Muligheder for at yde en god Hjælp paa dette Omraade. Lovforslagets Regel om dette Spørgsmaal findes i § 1.

Det andet Spørgsmaal, Udvalget særlig har beskæftiget sig med, er den almindelige Prisstignings Virkninger for Rentenyderne. Forholdet er her ganske vist det, at Alders- og Invalidere-nydere ifølge Folkeforsikringslovens § 85 reguleres efter Pristallet, saaledes at en Stigning i Pristallet paa mindst 3 pCt. i Forhold til Pristallet for Oktober 1929 medfører en tilsvarende Forhøjelse af Renten. Men denne Regulering kan kun finde Sted een Gang aarligt, nemlig paa Grundlag af Januarpristallet og med Virkning fra 1. April. Som Følge heraf skulde der, saafremt der ikke lovgives derom, ikke kunne foretages nogen Forhøjelse af Alders- eller Invalidere-nydere før 1. April 1940.

Den allerede indtrufne Prisstigning er imidlertid unormalt stor. Pristallet er steget fra 183 i Juli til 190 i Oktober, det vil sige i *Begyndelsen* af Oktober. Medens allerede et Pristal paa 184 er tilstrækkeligt til en Forhøjelse af Renten med 3 pCt., er vi nu naaet saa højt op, at vi er lige ved at naa